

แนวทางปฏิบัติในการควบคุมดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน ของสถานศึกษา (โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้การรับ - ส่งเด็กนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดความปลอดภัย สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และระเบียบกรมการขนส่งทางบกฯ ด้วยการขออนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดไว้ ตลอดจนระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการควบคุมดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่สถานศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

กรณีที่สถานศึกษาจัดรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน

๑. รถยนต์ที่สถานศึกษาใช้ในการรับ - ส่งเด็กนักเรียน ต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) มีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นรถที่ไม่ค้างชำระภาษีประจำปี

(๒) มีเครื่องหมายเป็นแผ่นป้ายพื้นสีส้มสะท้อนแสง ขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร มีข้อความว่า “รถรับ - ส่งนักเรียน” เป็นตัวอักษรสีดำความสูงไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร ติดอยู่ที่ด้านหน้าและด้านหลังของตัวรถให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร และมีชื่อสถานศึกษาติดอยู่ด้านข้างทั้งสองข้างของตัวรถ พร้อมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ (ถ้ามี)

(๓) กระจกรถต้องมีลักษณะโปร่งใสสามารถมองเห็นสภาพภายในรถและสภาพการจราจรภายนอกได้ชัดเจน หากมีการติดฟิล์มกรองแสงเมื่อวัดการผ่านของแสงแล้วแสงต้องผ่านทั้งกระจกกันลมและฟิล์มกรองแสงได้ไม่น้อยกว่าระดับที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และมีให้นำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบดบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระจก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนดและไม่เป็นเหตุให้บังทัศนวิสัยในการขับขี่

(๔) มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนเมื่อมีอุบัติเหตุหรือมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นดังต่อไปนี้

(ก) เครื่องดับเพลิง สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๒๐ ที่นั่งต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีจำนวนที่นั่งเกิน ๒๐ ที่นั่งต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่า ๒ เครื่อง เครื่องดับเพลิงต้องมีขนาดพอสมควร และติดตั้งไว้ภายในรถในที่ที่เหมาะสมพร้อมที่จะใช้งานได้ทุกขณะ

(ข) ค้อนทุบกระจกและเหล็กขะแลง ไม่น้อยกว่า ๑ อัน ต้องเก็บไว้ในที่ปลอดภัยและสามารถนำไปใช้งานได้โดยสะดวก

/(ค) มีแผ่นป้าย...

(ค) มีแผ่นป้ายแสดงข้อความเตือนเรื่องความปลอดภัยในการโดยสาร ตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ ติดไว้ภายในตัวรถในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ง่าย

(๕) สีของรถต้องใช้สีตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

๒. สถานศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับ - ส่งเด็กนักเรียน

(๒) จัดให้มีพนักงานขับรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี

(ข) มีใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(ค) เป็นผู้มีสุขภาพดี

(ง) มีความประพฤติดี แต่งกายสุภาพและมารยาทสุภาพเรียบร้อย

(จ) มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ความสุขุมรอบคอบในการใช้รถยนต์ และต้องรู้เส้นทางที่ใช้รับ - ส่งเด็กนักเรียนเป็นอย่างดี

(ฉ) มีความสามารถในการตรวจสอบดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์สัญญาณต่าง ๆ ภายในรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตลอดเวลา

(๓) ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานขับรถ โดยให้พนักงานขับรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ขับรถด้วยความระมัดระวัง คำนึงถึงความปลอดภัย และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจร

(ข) หมั่นตรวจสอบสภาพรถและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา

(ค) จัดให้เด็กนักเรียนนั่งประจำที่นั่งให้พร้อมก่อนที่จะเคลื่อนรถ

(ง) ดูแลเด็กนักเรียนให้รัดเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่ง หรืออุปกรณ์อื่นใดที่จัดไว้ในรถ เพื่อป้องกันอันตรายในขณะโดยสารตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(จ) ดูแลเด็กนักเรียนให้ได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ระหว่างการโดยสาร ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุจะต้องรีบแจ้งขอความช่วยเหลือโดยทันทีและปฐมพยาบาลเด็กนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ

(ฉ) ไม่ขับรถในลักษณะประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันจะเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(ช) ไม่ใช่โทรศัพท์เคลื่อนที่หรืออุปกรณ์สื่อสารใดในขณะขับรถ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นต้องใช้ โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาที่พนักงานขับรถไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น

(ซ) ไม่เสพสุราหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทระหว่างการขับรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนหรือขับรถในขณะที่มีอาการเมึนเมา

(ฌ) รายงานให้สถานศึกษาทราบทันทีเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

(ญ) ต้องประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

(ฎ) เข้ารับการฝึกหรืออบรมตามที่สถานศึกษากำหนด

(๔) จัดให้มีผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียน ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ประจำอยู่ในรถตลอดเวลาที่ใช้รับ - ส่งเด็กนักเรียน โดยผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียนต้องปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ตรวจสอบจำนวนเด็กนักเรียนที่รับ - ส่งแต่ละเที่ยวให้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามบัญชีรายชื่อเด็กนักเรียน พร้อมทั้งจัดทำบัญชีเด็กนักเรียนที่ใช้บริการตามแบบแนบท้ายนี้

(ข) ประจำอยู่กับรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน และควบคุมดูแลการโดยสารของเด็กนักเรียนให้เกิดความปลอดภัย ช่วยเหลือเด็กนักเรียนในเรื่องอื่น ๆ เช่น การดูแลเด็กนักเรียนที่เจ็บป่วย ฯลฯ

/(ค) ประสาน...

(ค) ประสานกับพนักงานขับรถในการรายงานให้สถานศึกษาทราบทันทีที่เกิดอุบัติเหตุ หรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

(ง) เข้ารับการฝึกและอบรมตามที่สถานศึกษากำหนด

(๕) ต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่พนักงานขับรถและผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ - ส่งเด็กนักเรียน

(๖) จัดให้มีทะเบียนรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน ทะเบียนประวัติของพนักงานขับรถและผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียนตามแบบแนบท้ายนี้

(๗) เมื่อปรากฏว่ารถรับ - ส่งเด็กนักเรียนที่เป็นรถของสถานศึกษาเกิดอุบัติเหตุที่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของผู้โดยสารหรือเด็กนักเรียน ให้ดำเนินการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้กำกับดูแลระดับเหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งให้ทราบโดยเร็ว เพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

(๘) จัดให้รถรับ - ส่งเด็กนักเรียนไปรับเด็กนักเรียนจากที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ที่นัดหมาย และนำเด็กนักเรียนไปส่งยังสถานศึกษาหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ สำหรับการเดินทางกลับให้รถรับ - ส่งเด็กนักเรียนรับเด็กนักเรียนจากสถานศึกษาหรือสถานที่ที่กำหนดไว้และส่งเด็กนักเรียนถึงที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ที่นัดหมาย

(๙) จัดให้มีระบบหรือช่องทางที่สามารถติดต่อสื่อสารกับพนักงานขับรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน หรือผู้ควบคุมดูแลนักเรียนได้ตลอดเวลาในขณะรับ - ส่งเด็กนักเรียน

กรณีการรับส่งเด็กนักเรียนของบุคคลที่รับจ้างรับส่งนักเรียน (ผู้ดำเนินกิจการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน) ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการขออนุญาต และการอนุญาตให้ใช้รถในการรับจ้างรับส่งนักเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗ ดำเนินกิจการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียน ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบตราดูแลการรับส่งเด็กนักเรียนของผู้ดำเนินกิจการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

๒. ประสานงานและตรวจตราให้ผู้ดำเนินกิจการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับ - ส่งเด็กนักเรียน

(๒) การจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลเด็กนักเรียนประจำรถ

(๓) การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ - ส่งเด็กนักเรียน รวมทั้งต้องไม่บรรทุกหรือยินยอมให้บุคคลอื่นโดยสารปะปนไปกับเด็กนักเรียนยกเว้นผู้ปกครอง

(๔) การรายงานผลเกี่ยวกับการจัดรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนให้สถานศึกษาทราบทุกเดือน

(๕) การรายงานให้สถานศึกษาทราบโดยทันทีที่เกิดอุบัติเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

(๖) แจ้งผลการตรวจสภาพรถประจำปีให้สถานศึกษาทราบทุกปี

๓. ออกหนังสือรับรองการรับ - ส่งเด็กนักเรียนของสถานศึกษาตามที่กำหนด เพื่อนำไปใช้เป็นรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนต่อกรมการขนส่งทางบก

๔. เมื่อปรากฏว่าพนักงานขับรถได้ขับรถในลักษณะไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้อื่น ประมาท หรือนำความเสียหายอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน ให้สถานศึกษารายงานไปยังผู้ดำเนินกิจการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนและขนส่งจังหวัดโดยทันที

๕. ตรวจสอบตราดูแลให้ผู้ดำเนินกิจการรถรับ - ส่งเด็กนักเรียนจัดให้มีการประกันการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตลอดระยะเวลาที่มีการใช้รถรับ - ส่งเด็กนักเรียน